

Ettekanne Tartu konverentsil 05.07.2012

Eesti on üks põhjapoolsematest maadest, kus kasvukohta ja sorte valides saab kasvatada viinamarju avamaal kogu riigis.

Viinapuu on siin peamiselt koduaia taim, kuid on peresid, kes elatuvad viinamarjakasvatusest. Konverentsist võtab osa Lija Kaska, kelle Sõmerpalu vallas asuvas Pruuli-Kaska talus müüakse viinapuustikuid ja toodetakse lauaviinamarju.

Ärulistel eesmärkidel on peale istikukasvatuse kaks tootmissuunda.

- △ Kandeikka on jõudnud esimesed viinapuudega taimestatud kasvuhooned. Möödunud aastal müüdi Meelis Värniku toodetud kohalikke viinamarju Võru ja Tartu kauplustes.
- △ Eestis on mõned veini valmistamiseks mõeldud kuni 0,4 ha pindalaga avamaaistandikud.

Soovin teie tähelepanu juhtida kolmele Eesti viinamarjakasvatusega seotud märksõnale.

1. **Organisatsioon.** Uku Kuudi eestvõttel ellu kutsutud MTÜ Eesti viinamari võiks selleks kujuneda. Oleks hea kui see tegutseks Eesti maaülikooli juures, kus toimub teaduslik uurimistöö ja korraldatakse traditsiooniks saanud sügise viinamarjakasvatavate ja veinivalmistajate kohtumisi.
2. **Veinid.** Vahemeremaadele omaseid veine ei tarvitse meil valmistada. Neid toodetakse maailmas isegi palju. Veinimeistrid peaksid pöörama tähelepanu jahedas kliimas edenevatele külmakindlatele liikidevahelistele sortidele, millest hakata valmistama Läänemeremaadele omaseid veine.
3. **Sordid.** Eesti aedades kasvatatakse üle 200 viinamarjasordi. Nii suures sortimendis on raske orienteeruda. Peaksime propageerima Eesti aiandusliidu puuviljanduskomisjoni soovitussortimenti ja hoolitsema selle pideva kaasajastamise eest. Sortimendi uuendamiseks vajame infot meil kasvavate sortide käitumise kohta Eesti eri piirkondades. Vajame viinamarjakasvatavate ja -sortide andmebaasi. Sellest saaks vajadusel teada, kuidas üks sort ühegi kasvataja aias käitub. Andmebaasi loomine võiks olla eespool kõneldud organisatsiooni üks esimesi ülesandeid.

Jaan Kivistik
Räpina aianduskool